Evropski inovacijski indeks 2026: Slovenija ostaja med zmernimi inovatorkami

15.7.2026 - | gov.si

Slovenija v Evropskem inovacijskem indeksu 2026 dosega 87,2 odstotka povprečne inovacijske uspešnosti EU in se uvršča na 17. mesto med 27 državami članicami. Ostaja v skupini zmernih inovatork, njen rezultat pa je nekoliko višji od povprečja te skupine, ki znaša 86,4 odstotka povprečja EU.

Države članice EU po skupinah inovacijske uspešnosti v letu 2026. | Avtor: Evropska komisija

Evropski inovacijski indeks (angleško European Innovation Scoreboard – EIS) je letno poročilo Evropske komisije, ki na podlagi 32 kazalnikov primerja raziskovalno in inovacijsko uspešnost držav članic EU ter izbranih drugih držav. Kazalniki so razdeljeni na področja okvirnih pogojev, naložb, inovacijskih dejavnosti ter gospodarskih in drugih učinkov inovacij.

V časovni seriji, preračunani za letošnjo izdajo indeksa, je inovacijska uspešnost Slovenije v primerjavi z letom 2025 ostala približno nespremenjena. Od leta 2019 se je izboljšala za 7,4 odstotne točke, kar je manj od napredka EU, ki je v istem obdobju znašal 11,6 odstotne točke.

Inovacijska uspešnost držav članic EU v letu 2026 in primerjava z letom 2025. | Avtor: Evropska komisija

Primerjava z lansko izdajo zahteva previdnost

Slovenija je bila v izdaji EIS 2025 uvrščena na 13. mesto in je dosegala 94,7 odstotka povprečja EU, v letošnji izdaji pa je uvrščena na 17. mesto z rezultatom 87,2 odstotka. Teh podatkov ni mogoče neposredno primerjati oziroma razlike razlagati zgolj kot dejansko poslabšanje inovacijske uspešnosti v enem letu.

Evropska komisija opozarja, da se rezultati posameznih letnih izdaj EIS zaradi posodobitev podatkov, premika opazovanega obdobja, sprememb najvišjih in najnižjih vrednosti pri normalizaciji ter prelomov v podatkovnih serijah lahko razlikujejo tudi za ista referenčna leta. Trende je zato treba spremljati znotraj časovne serije posamezne izdaje indeksa.

Gibanje skupnega inovacijskega indeksa Slovenije in EU v obdobju 2019–2026. | Avtor: Evropska komisija

Povezovanje znanosti in gospodarstva ostaja pomembna prednost

Med največjimi relativnimi prednostmi Slovenije letošnji indeks izpostavlja znanstvene soobjave javnega in zasebnega sektorja, pri katerih Slovenija dosega 243,4 odstotka povprečja EU. Visoko se uvršča tudi pri vključevanju prebivalstva v vseživljenjsko učenje, kjer dosega 168,9 odstotka

povprečja EU, ter pri mednarodnih znanstvenih soobjavah s 158,9 odstotka povprečja EU.

Slovenija je nadpovprečna tudi na širšem področju povezovanja med deležniki inovacijskega sistema, kjer dosega 129,9 odstotka povprečja EU. Poročilo poleg sodelovanja javnega in zasebnega sektorja izpostavlja tudi rast mobilnosti strokovnjakov na področju znanosti in tehnologije med delovnimi mesti.

Izbrani kazalniki, pri katerih Slovenija dosega najboljše rezultate glede na povprečje EU (EU = 100). | Avtor: Evropska komisija, European Innovation Scoreboard 2026 – Country profile Slovenia

Med kazalniki, pri katerih se Slovenija najvišje uvršča med državami članicami, so:

- izvoz srednje- in visokotehnoloških izdelkov, kjer zaseda 3. mesto;
- vključevanje prebivalstva v vseživljenjsko učenje, kjer zaseda 6. mesto;
- izdatki poslovnega sektorja za raziskave in razvoj, kjer zaseda 8. mesto.

Izvoz srednje- in visokotehnoloških izdelkov dosega 110,8 odstotka povprečja EU, kar odraža pomembno vlogo tehnološko zahtevnejših predelovalnih dejavnosti v slovenskem gospodarstvu.

Izzivi na področju financiranja, digitalnih znanj in inoviranja podjetij

Največji zaostanki Slovenije ostajajo pri izdatkih tveganega kapitala, ki dosegajo le 21,1 odstotka povprečja EU, izdatkih za inovacije, ki niso povezane z raziskavami in razvojem (32 odstotkov povprečja EU), ter izvozu storitev z visoko dodano vrednostjo znanja, ki dosega 41,6 odstotka povprečja EU.

Področje digitalizacije dosega 79,3 odstotka povprečja EU, kar Slovenijo uvršča na 23. mesto. Medtem ko je dostop do hitrega interneta razmeroma dobro razvit, ostaja izrazitejši izziv delež prebivalstva z več kot osnovnimi digitalnimi spretnostmi. Slovenija pri tem kazalniku dosega 57,6 odstotka povprečja EU in se uvršča na 24. mesto.

V primerjavi z letom 2025 se je rezultat znižal tudi pri obeh kazalnikih, ki merita delež malih in srednjih podjetij z inovacijami: pri produktnih inovacijah ter inovacijah poslovnih procesov. Kljub temu slovenska mala in srednja podjetja pri produktnih inovacijah še vedno dosegajo 105,6 odstotka povprečja EU, pri inovacijah poslovnih procesov pa 66,5 odstotka.

Izbrani kazalniki, pri katerih Slovenija najbolj zaostaja za povprečjem EU (EU = 100). | Avtor: Evropska komisija, European Innovation Scoreboard 2026 – Country profile Slovenia.

Podlaga za nadaljnje oblikovanje inovacijske politike

Rezultati Evropskega inovacijskega indeksa 2026 kažejo, da Slovenija ohranja močne zmogljivosti pri produkciji novega znanja, močne povezave med raziskovalnim in gospodarskim sektorjem, visoko vključenost v vseživljenjsko učenje ter močan izvoz srednje- in visokotehnoloških izdelkov.

Hkrati indeks izpostavlja potrebo po nadaljnji krepitvi dostopa do tveganega kapitala, vlaganj v

netehnološke oblike inovacij, digitalnih kompetenc, izvoza storitev z visoko dodano vrednostjo znanja ter sposobnosti podjetij za uvajanje inovacij na trg.

Ugotovitve letošnjega indeksa bodo pomembna podlaga za nadaljnje spremljanje uresničevanja Resolucije o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030 ter za načrtovanje ukrepov za krepitev slovenskega raziskovalnega in inovacijskega sistema.

https://www.gov.si/novice/2026-07-15-evropski-inovacijski-indeks-2026-slovenija-ostaja-med-zmernimi-inovatorkami